

โปรแกรมการศึกษารายบุคคล

ความหมาย

โปรแกรมการศึกษารายบุคคล ใช้ชื่อย่อเป็นภาษาอังกฤษ IEP เป็นของโปรแกรมการศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเป็นแนวทางในการให้การศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก และให้เด็กได้เรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับความสามารถ โดยระยะเวลาที่แน่ชัดว่าจะใช้โปรแกรมนี้เป็นเวลานานเท่าใด และจะวัดผลสัมฤทธิ์ของเด็กได้อย่างไร และได้รับบริการด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นในลักษณะใดบ้าง

ขั้นตอนในการจัดทำโปรแกรมการศึกษารายบุคคล

การเขียนโปรแกรมการศึกษารายบุคคลมีขั้นตอนดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

ก่อนจะกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษา รายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้นจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับเด็กโดยละเอียดทั้งนี้เพื่อให้โปรแกรมดังกล่าวถูกต้อง เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่เด็กมากที่สุด ข้อมูลที่จำเป็นได้แก่ รายงานการประเมินผลต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก บันทึกจากผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง รายงานความก้าวหน้าในด้านการศึกษา หากเด็กเคยเข้าศึกษาในสถานศึกษามาก่อน รายงานจากแพทย์ โรงพยาบาล หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. การประชุมผู้เกี่ยวข้อง

การจัดทำโปรแกรมการศึกษา รายบุคคลของเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๓. การจัดทำโปรแกรม

เมื่อโปรแกรมเสร็จสมบูรณ์แล้ว โรงเรียนก็เริ่มใช้โปรแกรมเพื่อเตรียมเครื่องมือที่จำเป็น พร้อมแล้วในรายละเอียดของโปรแกรมจะกำหนดไว้ว่าโปรแกรมเริ่มเมื่อใด และสิ้นสุดลงเมื่อใด จะต้องเขียนโปรแกรมใหม่ในทุก

ครั้งที่โปรแกรมเดิมสิ้นสุดลง

รายละเอียดของเนื้อหาสาระที่ปรากฏในโปรแกรมการศึกษา รายบุคคลของเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษอาจแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ โปรแกรมสำหรับเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ เป็นรายการบริการทางการศึกษา ที่จัดให้กับเด็ก เช่น การแก้ไขการพูด

ชั้นเรียนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์

โปรแกรมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ชั้นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา

โรงเรียนสำหรับเด็กที่ทิ้งูหนวก และตาบอด

ชั้นพิเศษสำหรับเด็ก SLD (Specific Learning Disabilities)

ชั้นสำหรับเด็กปัญญาอ่อนที่เรียนได้

โปรแกรมทางอาชีพบำบัด และหรือกายภาพบำบัด

โปรแกรมสำหรับเด็กปัญญาเลิศ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษคนหนึ่ง อาจต้องการ

บริการด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว หรือหลาย ๆ

ด้านก็ได้ โปรแกรมการศึกษา รายบุคคล จะต้องบรรจุ

โปรแกรมย่อยดังกล่าวข้างบนไว้ตามความเหมาะสม

๓.๒ บริการที่เกี่ยวข้อง บริการที่เกี่ยวข้องเป็น

บริการที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษเพื่อ

ช่วยให้เด็กสามารถเรียนได้เต็มความสามารถ บริการดัง

กล่าวอาจรวมไปถึงการ จัดหา หนังสือสื่อทัศนคติ

บอด หึ่ง ลမ်းสำหรับคนหูหนวก การทดสอบที่จำเป็น บริ

การแนะแนวและให้คำปรึกษา บริการจัดหางานให้ทำ

เมื่อสำเร็จการศึกษา

๓.๓ การเรียนร่วมกับเด็กปกติ เป็นบริการทาง

การศึกษาที่เปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการได้เรียนร่วม

กับเด็กปกติ ถ้าหากเป็นไปได้ดังนั้นในโปรแกรมการศึกษา

รายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษควรระบุให้

ชัดเจนว่าจะให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เข้ารับการเรียน
ร่วมกับวิธีใด และเมื่อใดเช่นเรียนร่วมในวิชาพลศึกษา
หัตถกรรม ดนตรี ศิลปะ เป็นต้น หรือเรียนร่วมเป็นเวลา
สั้นๆ ขึ้นอยู่กับความสามารถ และความต้องการของเด็ก
แต่ละคน

๓.๔ ระยะเวลา ในโปรแกรมต้องระบุวันที่
ว่าโปรแกรมเริ่มต้น และสิ้นสุดลงเมื่อใด ทั้งนี้เพื่อความ
สะดวกในการประเมินผล และการกำหนดโปรแกรมการ
ศึกษารายบุคคลในครั้งต่อไป

๓.๕ การรับรองโปรแกรมการศึกษารายบุคคล
จะต้องได้รับการรับรองจากผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน
นักเรียน และครู โดยการเซ็นชื่อกำกับไว้ด้านหลังของ
แบบฟอร์ม ทั้งนี้เพื่อเป็นการยืนยันว่าบุคคลดังกล่าวเห็น
พ้องกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏในโปรแกรม

๓.๖ ระดับความสามารถของเด็ก รายละเอียด
ในโปรแกรมจะต้องระบุถึงความสามารถของเด็ก ในด้าน
ต่าง ๆ ไว้ดังนี้ เช่น ด้านภาษาและการพูด ด้านสังคม
ด้านการรับรู้ การช่วยเหลือ ภูมิภาคเรทจอร์น ความ
รู้ด้านวิชาการ และวิชาชีพ เป็นต้น

๓.๗ จุดมุ่งหมายระยะยาว โดยทั่วไปกำหนดเป็นปี
ว่า เมื่อครบหนึ่งปีแล้วเด็กควรจะเรียนรู้อะไรบ้าง และ
สามารถแสดงพฤติกรรมเช่นใด จึงจะถือว่าบรรลุเป้า
หมายที่ตั้งไว้

๓.๘ จุดมุ่งหมายระยะสั้น เป็นรายละเอียด
ปลีกย่อยของจุดมุ่งหมายระยะยาว ซึ่งต้องกำหนดไว้
อย่างชัดเจน เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติได้ตามจุดมุ่ง
หมายที่ตั้งไว้

๓.๙ การประเมินผล โปรแกรมการศึกษา
รายบุคคลจะเฝ้าระวังไว้ด้วยว่า จะใช้วิธีการวัดผลวิธีใด และ
มีขั้นตอนในการวัดผล และประเมินผลอย่างไร

๔. การดำเนินการตามโปรแกรม
เมื่อจัดทำโปรแกรมเสร็จสมบูรณ์ เตรียมบุคลากร
และเครื่องมืออันจำเป็นพร้อมแล้ว จึงเริ่มดำเนินการ
ตามโปรแกรมใหม่ทุกครั้งเมื่อโปรแกรมเดิมสิ้นสุดลง
ประโยชน์ของโปรแกรมการศึกษารายบุคคล

โปรแกรมการศึกษาเป็นรายบุคคลมีผลต่อเด็ก
หลายประการ กล่าวคือ ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ตามความ
สามารถของเด็ก ช่วยให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาตามสภาพ
ความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล นอกจากนี้โปรแกรม
การศึกษารายบุคคลยังช่วยให้การเรียนของเด็กดำเนิน
ไปอย่างมีระเบียบแบบแผน ครูรู้หน้าที่ของตนว่าจะสอน
อะไร นักเรียนทราบว่าตนเองจะเรียนอะไร ผู้ปกครอง
ทราบว่าโรงเรียนสอนอะไรแก่เด็กบ้าง ด้วยเหตุนี้
โปรแกรมการสอนรายบุคคลจึงเป็นสิ่งที่มีประโยชน์
ต่อการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

พดุง อารยะวิญญู

อ.พดุง อารยะวิญญู เป็นศาสตราจารย์พิเศษ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็ก
ที่มีความต้องการพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิถียุคใหม่
กรุงเทพฯ

ตัวอย่างโปรแกรมการศึกษารายบุคคล

โรงเรียนเทศบาลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๐๖

โปรแกรมการศึกษารายบุคคล

โปรแกรมการศึกษารายบุคคล			
๑. ชื่อนักเรียน -----	-----	-----	-----
๒. เลขประจำตัว -----	-----	-----	-----
๓. วันที่ ----- เดือน ----- พ.ศ. -----	-----	-----	-----
๔. บริการทางการศึกษาที่จัดให้แก่เด็ก	วันเริ่มต้น	วันสิ้นสุด	ครูผู้สอน
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
๕. บริการที่เกี่ยวข้อง	วันเริ่มต้น	วันสิ้นสุด	ครูผู้สอน
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
๖. การเรียนร่วม			
วิชา -----	-----	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์	-----
วิชา -----	-----	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์	-----
วิชา -----	-----	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์	-----
๗. บริการอื่น ๆ (เช่น ด้านพลศึกษา อาชีพ ศิลปะ ฯลฯ)	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
๘. ระดับความสามารถของเด็ก	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
๙. จุดมุ่งหมาย ๑ ปี	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----

๑๐. จุดมุ่งหมายระยะสั้นและการประเมินผล

สมุดคู่มือรายสัปดาห์โรงเรียนประถมศึกษา

จุดมุ่งหมายระยะสั้น	เกณฑ์ในการประเมินผล	ขั้นตอน/วิธีประเมินผล	ผลการประเมิน	วันที่
.....
.....

ลงชื่อ ครูใหญ่หรือผู้แทน วันที่ เดือน พ.ศ.

(.....)

ลงชื่อ ผู้ปกครอง วันที่ เดือน พ.ศ.

(.....)

ลงชื่อ ครูประจำชั้น วันที่ เดือน พ.ศ.

(.....)

ลงชื่อ นักเรียน วันที่ เดือน พ.ศ.

(.....)

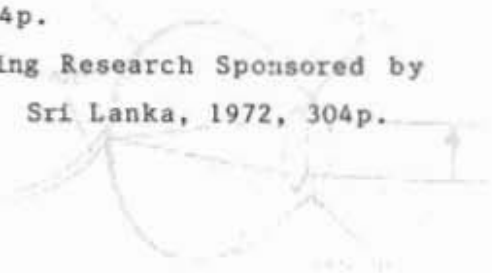
1987B

บรรณานุกรม

วิจิตร วรุตบางกูร การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา โรงพิมพ์ขนิษฐการพิมพ์ และโฆษณา ๒๕๒๑ ๒๓๗ หน้า

The Council of Educational Planners. Guide for Planning Educational Facilities. Columbus, Ohio, 1976, 164p.

Asian Regional Institute for School Building Research Sponsored by UNESCO. School Building Design Asia. Sri Lanka, 1972, 304p.

รูปที่ ๑ แผนผังเบื้องต้น

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ได้มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งในระยะแรกนั้น การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้มีขึ้นในรูปของงานวิจัยที่ดำเนินการโดยนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา และแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้นได้มีขึ้นในรูปของงานวิจัยที่ดำเนินการโดยนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา และแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา

รูปที่ ๒ แผนผังเบื้องต้น

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ได้มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งในระยะแรกนั้น การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้มีขึ้นในรูปของงานวิจัยที่ดำเนินการโดยนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา และแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา